

Dr hab. Łukasz Cywicki
Profesor nadzwyczajny
Wydział Sztuki
Uniwersytet Rzeszowski

Rzeszów, dnia 29 maja 2019 r.

Ocena rozprawy doktorskiej i dorobku artystycznego

Pana mgr Marcina Nogi

w związku z wszczętym przez Radę Wydziału Sztuki
Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego w Radomiu
przewodem doktorskim
w dziedzinie sztuk plastycznych w dyscyplinie sztuki piękne

„Transpozycja fali radiowej na obrazy cyfrowe”

Pan mgr Marcin Noga urodził się w 1975 roku w Radomiu. Jest absolwentem Politechniki Radomskiej, Katedry Informatyki Wydziału Nauczycielskiego. Dyplom obronił w 2001 roku pod kierunkiem dr Kazimierza Jakubczyka, pt. *Algorytmy i przetwarzania obrazów ruchomych*. W 2001 roku podejmując pracę wykładowcy na Wydziale Sztuki Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego w Radomiu, gdzie prowadzi zajęcia z przedmiotów: techniki przetwarzania obrazu, edytory obrazu, animacji, komputerowe wspomaganie projektowania.

Działalność naukowo-dydaktyczna i ocena dorobku artystycznego

Od ukończenia studiów Pan Marcin Noga zrealizował trzy wystawy indywidualne w rodzinnym mieście Radomiu: *Malowanie światłem* w Galerii „Exlibris” w Miejskiej Bibliotece Publicznej w 2013 roku, *WaveSystem* w Galerii System w 2018 roku, oraz

System. Początek, w Miejskiej Bibliotece Publicznej w 2019 r. Znacznie lepiej wypadła statystyka Jego wystaw zbiorowych, z lat 2013-2019, gdzie ma ich na swoim koncie ponad trzydzieści. Warto wymienić kilka z nich: *Tkanina Wraca*, Centralne Muzeum Włókiennictwa w Łodzi, cykl wystaw: *Trzy uczelnie, trzy historie, trzy wystawy*, w Łaźni Radomski Klub Środowisk Twórczych i Galeria w Radomiu, Galeria UK Technicznej Univerzity v Kosici, Kosice na Słowacji, Muzeum Slovenskeho Narodneho Povstania, Banska Bystrica na Słowacji, 2013; cykl wystaw: *Sztuka Wydziału Sztuki*, Galeria Pentagon, UTH w Radomiu, Galeria Pentagon, UTH w Radomiu, 2014, Galeria Kobro w Łodzi, Miejska Galeria Sztuki, Sumy na Ukrainie, 2015, Akademicka Galeria Sztuki Pentagon w Radomiu, wystawa Katedry digitalnych médií a fotografi # e Fakulta umění UTH w Radomiu, Galerie "Koridor" Fakulta umění Ostravská univerzita, Czechy, 2016, Cykl wystaw: *9 Międzynarodowe Biennale Miniatury – Częstochowa 2017*, Ośrodek Promocji Kultury Gaude Mater w Częstochowie, Galeria Sztuki Pałac Kultury Zagłębia w Dąbrowie Górniczej, Nowohuckie Centrum Kultury w Krakowie, Mazowiecki Instytut Kultury, Galeria TEST w Warszawie, Biuro Wystaw Artystycznych w Tarnowie, Pforzheim - Galerie Brotzinger Art. w Niemczech, 2017. Kolejne ważne wystawy to: *Trzy wymiary grafiki*, Łaźnia - Radomski Klub Środowisk Twórczych i Galeria w Radomiu, *28 Wystawa Okręgu Radomskiego ZPAP*, w Galerii Kontrast, Zespół Szkół Plastycznych im. J. Brandta w Radomiu w Radomiu, *45. Salon Zimowy*", Mazowieckie Centrum Sztuki Współczesnej "Elektrownia" w Radomiu, 2018, oraz najnowsze: *Międzymiastowa*, Galeria Ściana, Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, wystawa towarzysząca XI Festiwalowi Filozoficznemu „Okna” im. prof. Leszka Kołakowskiego, Ośrodek Kultury i Sztuki „Resursa Obywatelska” w Radomiu.

Brał również udział w konferencjach i sympozjach naukowych: III Sympozjum Modelowa nie i symulacja komputerowa w technice, Łódź 2004, pt. *Implementacja dualnych macierzy współosiowych obrazów – fotografia cyfrowa*, IV Sympozjum Modelowanie i symulacja komputerowa w technice, Łódź 2005, pt. *Semantyczna implementacja dualnych macierzy współosiowych obrazów cyfrowych*, Konferencja

naukowa „Informatyka w dobie XXI wieku, Katedra Informatyki Wydział Nauczycielski Politechnika Radomska 2007 – *Implementacja dualnych macierzy współosiowych obrazów – fotografia cyfrowa*. Tematyka konferencji znacząco określa obszar zainteresowań doktoranta.

Pan Marcin Noga oprócz zajęć dydaktycznych, jest również wszechstronnie zaangażowany w pracę organizacyjną na Wydziale Sztuki. Pełni kilka funkcji, takich jak: opiekun teoretyczno-techniczny przygotowujący studentów do samodzielnego twórczego działania, czuwa nad bezpieczeństwem i prawidłowym funkcjonowaniem sprzętu komputerowego i urządzeń technicznych. Zaangażowany jest w tworzenie struktury Wydziału Sztuki, siatek zajęć i koncepcji kształcenia, dodatkowo pełni stałą funkcję członka prac badawczych, komisji przetargowej i rekrutacyjnej, jest administratorem IT, obsługującym cały Wydział Sztuki Politechniki Radomskiej. Doktorant posiada wyjątkowe cechy dążenia do obranego wcześniej celu poprzez zaangażowanie, upór i pasję poznawczą. Zdradza dużą aktywność dydaktyczno-organizacyjną, co ma bezpośrednie przełożenie na dobry kontakt ze studentami. Domyślam się, że ocena wykonywanej pracy i poziom zadowolenia ze współpracy z Panem Marcinem Noga jest bardzo pozytywny.

Analiza dzieła

Doktorant przedstawił do oceny zwięzłą pisemną rozprawę doktorską i zestaw 15 grafik przestrzennych, pod wspólnym tytułem *Poliptyk*, wykonanych w technice własnej / druk 3D na papierze o formatach 19 x 19 x 1cm.

Prezentowane prace, trudno jest jednoznacznie zakwalifikować do konkretnej dziedziny sztuki. Zastanawiając się nad wielowarstwowością, pierwsze skojarzenia jakie miałem, to odniesienie do reliefu i płaskorzeźby, które aktywują się dopiero w przestrzeni. Biorąc też pod uwagę specyfikę procesu samego drukowania przy użyciu drukarki 3D, pojawiają się u mnie kolejne skojarzenia bezpośrednio związane z

tkaniną artystyczną, chodzi o sposób nawarstwiania nitek budujących strukturę tkaniny – obrazu. W tym wypadku mamy do czynienia z wykorzystaniem specjalnego tworzywa sztucznego, uzasadnionego do użycia z technologicznego punktu widzenia. Analizując treść rozprawy i warsztat jaki został użyty do ich wykonania, oraz strukturę poszczególnych prac, są to prace trójwymiarowe, zaliczane do druku cyfrowego, gdyż zachodzi tu oczywisty proces drukowania.

Sięgając do genezy twórczości Pana Marcina Nogi, należy wspomnieć, że jej źródłem jest wiedza z dziedziny matematyki, fizyki i informatyki. Można powiedzieć, że doktorant jest tu specjalistą. Cała jego droga twórcza oparta jest na analizie i doświadczeniach związanych z przetwarzaniem danych cyfrowych, niezbędnych do wygenerowania obrazu. W 2014 roku rozpoczął badania i zbieranie materiałów w postaci rejestracji fal radiowych operatorów komórkowych podczas podróży do: Niemiec, Austrii, Włoch, Czech, Słowacji, RPA i Indii.

Śledząc drogę twórczą doktoranta, obserwuję rozwój wypowiedzi od realizacji dwuwymiarowych wydruków cyfrowych, przedstawiających wykresy fal radiowych, do pierwszych prób przedstawiania w trój-wymiarze tego samego tematu, za pomocą nawarstwiania nakładających się na siebie folii, tworzących zamierzoną głębie. Efekty te jednak nadal nie zadowalały autora, a to niezadowolenie stało się motorem dalszych poszukiwań nad właściwym doбором materiałów. Narzędziami jakimi dysponuje Pan Marcin Nogi, w związku z tym, że jest z wykształcenia inżynierem, daje mu możliwość swobodnego poruszania się w wybranej dziedzinie nauki. A język jakim posługuje się sztuka, by wyrazić ideę - w tym wypadku w obrazie, dało możliwość sprzężenia ze sobą tych wszystkich doświadczeń. Postawa twórcza, przejawiała się w poszukiwaniu języka wypowiedzenia poprzez odpowiedni dobór materiałów (drewno, glina ceramiczna oraz plastik). Jak sam pisze w kolejnych etapach projektowych przeniósł swoje badania na zagadnienie faktury i rozpoczął poszukiwania formy plastycznej. Również kolor stał się głównym problemem do rozstrzygnięcia, przelamuje więc biel czernią, tworzy różne obszary graficzne,

nawarstwienia struktury i akcentuje zmianę barwy. W ten sposób, dąży do spójności kompozycyjnej i formalnej obrazu.

Zestaw piętnastu grafik zrealizowanych w ramach przewodu doktorskiego, to kolejny etap w twórczości Pana Marcina Nogi. W swoich pracach, autor tworzy przestrzenną wizualizację zjawisk, tak ulotnych, jak fala elektromagnetyczna. Matematyczne dane przekształcone zostały w organoleptycznie namacalne obrazy. Moja analiza prac pod względem treści podporządkowana jest ściśle analizie formy. Jako grafik warsztatowy, zajmujący się linorytem, szczególnie zainteresowało mnie pewne podobieństwo w rozgrywaniu struktury materii powiązanej z kolorem. Doktorant w interesujący sposób buduje swoją własną, niezależną przestrzeń prac, skonstruowaną z drobnych modułów geometrycznych, gdzie pole obrazu to wielowarstwowe układy tworzące zrytmizowany przekaz formalny.

Innym istotnym elementem do właściwego odbioru prac, jest światło, które odpowiednio skierowane, ułatwia zobaczenie głębi każdej grafiki. Wchodzimy w strukturę organicznych form. Zmieniając pozycję, obserwator dostrzega zachodzącą zmienność kształtów. Kolejnym bardzo ciekawym elementem łączącym wszystkie prace prezentowanego cyklu, jest konsekwentne ubywanie koloru czarnego, na rzecz jasnym barw, odcieni złamanej bieli. Opozycja czerni i bieli, chociażby w pierwszej pracy i ostatniej, stwarza duży kontrast. Skondensowany układ form jest przeciwstawiony delikatnej, kruchej jasnej fakturze, a pomiędzy nimi zachodzi pewnego rodzaju gra. W pozostałych pracach w kontrolowany sposób, przestrzeń budowana jest z prostych form, o różnej gradacji tonalnej koloru. Całość tworzy rodzaj wewnętrzznego kodu, zrytmizowanego układu ukrytych treści.

Reasumując

Pan Marcin Noga nie jest odosobniony w swoich poszukiwaniach, wręcz przeciwnie idealnie wpisuje się w nurt artystów sztuki systemowej, gdzie głównym założeniem

twórczości takich znanych artystów intermedialnych jak: Jan Pamuła, Wiesław Luczaj, Maciej Zdanowicz, Jan Trojan i Aleksander Olszewski. Dokonują oni głębszej eksploracji pola nauki i techniki, jako punktu wyjścia dla dalszych poszukiwań formalnych i artystycznych. Artysta swoją twórczość wzbogaca o nowe, własne doświadczenia tą dziedzinę sztuki.

Pan Marcin Noga, precyzyjnie opisuje swój proces tworzenia, od idei, przez kreację, aż po efekt końcowy, jakim jest graficzny cykl prezentowanych prac. Wykorzystuje możliwości druku cyfrowego – 3D, ponieważ jest to dla niego naturalny wybór. Zarówno rozprawa jak i prace, tworzą spójną całość i świadczą o twórczej samodzielności doktoranta. Szkoda, tylko że ograniczenia związane z technologią nie pozwoliły na zwiększenie formatu prac, ale przeglądając dokumentację znalazłem zapowiedź kontynuacji badania nad tematem w większej skali, co daje nadzieję na kolejne interesujące wystawy Jego twórczości w najbliższym czasie.

Pozytywnie oceniam przedstawioną przez Pana mgr Marcina Nogę rozprawę doktorską, która jest wyczerpującym opisem procesu tworzenia, a także bardzo ciekawą realizację zestawu prac graficznych. W pełni popieram wniosek Rady Wydziału Sztuki Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu o przyznanie stopnia doktora w dziedzinie sztuk plastycznych w dyscyplinie artystycznej - sztuki piękne.

t. Cymion